

Mitja Mršek

Brezno Hudi Vršič

Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina
Jamarski klub Borovnica
Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč Postojna

Predjamski sistem

Jamarsko društvo Rakek

Suhadolca

2020
za leto

PUTICKOVA NAGRADA

PUTICKOVA

0 m.....
2226 m n. v.

100 m.....

200 m.....

300 m.....

400 m.....

500 m.....

600 m.....

700 m.....

800 m.....

900 m.....

1000 m.....

1053 m.....

Brezno Hudi Vršič Iztegnjen prerez

kat. št. 6050

A

0 100 m

Raziskovali:

Antonini Roberto, Bellodi M., Moretti D., Squassino P., Tietz F., Tolusso A., Česnik Tomaž, Mršek Mitja, Makovec Ana, Štrukelj Aleš, Zupančič Šantek Izidor, Bogataj Roman, Milharčič Matjaž, Mihevc Tomaž, Puc Janez, Turšič Marjan, Rajšter Martin, Sedmak Ivo, Stopar Rok, Matičič Marko, Zalokar Luka, Svet Tomaž, Kovač Marko, Ileršič Peter, Remškar Bogomir, Rehar Robert, Fratrik Andrej, Stavt Miha, Kristan Andrej, Kavčič Marko, Fillici Filippo, Ileršič Miha, Vilhar Marjan, Vričič Edo, Božič Matjaž, Cof Nina, Stanek Bojan, Petrič Franc, Vavkman Pavel, Balažič Rok, Ileršič Taša, Oblak Anže, Del Maso Alberto, Maffi Grega, Bevc Jure, Di Batista Matic, Borko Špela, Pišek Nika, Naglič Vid, Ileršič Ambrož, Možir Iztok, Kavčič Marko

Načrt:

Antonini Roberto - 1990, Česnik Tomaž do -532, Matičič Marko do-533, Mršek Mitja - 2003 - 2020

Podatki o breznu - december 2020:

GKY = 385676
GKX = 137819
Z = 2226 m n.v.

Globina: **1.053 m**
Dolžina: **7.011 m**

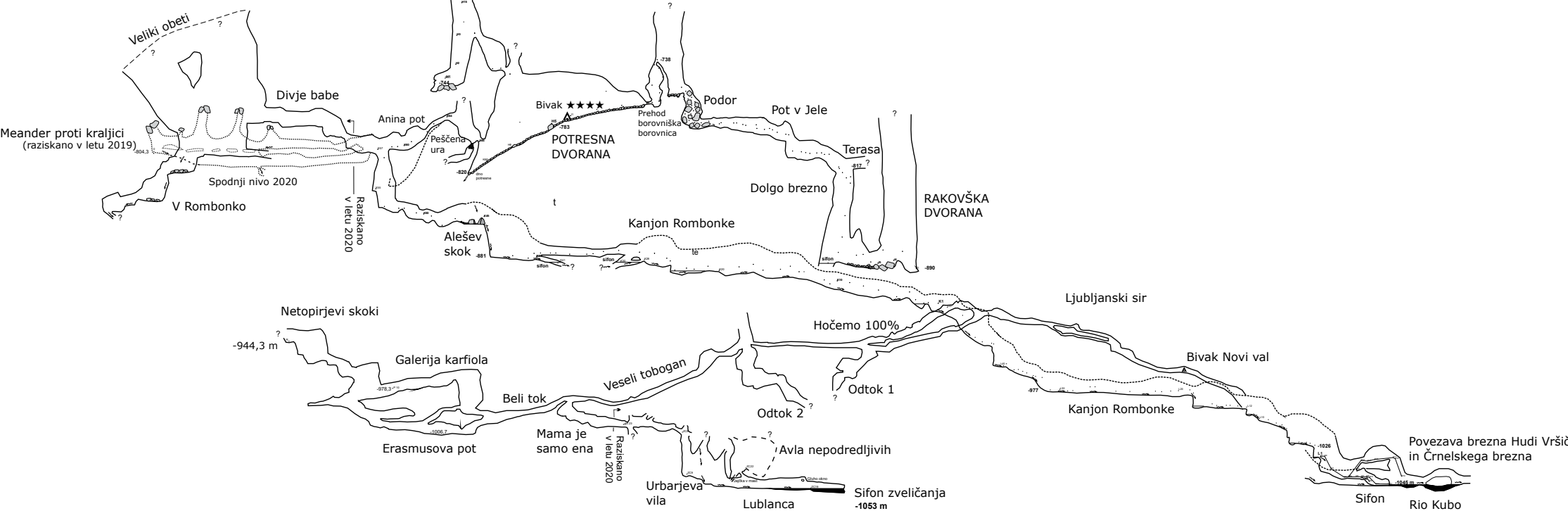
Od dolžine 7011 m so v letu 2020 raziskali: 602 m

Podatki o Rombonskem sistemu - december 2020: Načrt po predlogi Špele Borko

Dolžina: 20.668 m
Globina: 1.393 m

Izris načrta od F1 dalje:

Franjo Drole - IZRK ZRC SAZU Postojna, februar 2021

Predjamski sistem

V Predjamskem sistemu je bilo v letu 2020 izvedenih 40 raziskovalnih akcij in odkritih 2891 metrov novih rogov. Največji dosežek je preboj v Rov Marjana Vilharja, ki omogoča povezavo s podzemnim tokom Lokve.

Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina, Jamarski klub Borovnica in Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč Postojna
Besedilo: Matej Blatnik

V letu 2020 smo v Predjamskem sistemu izvedli preko 40 jamarskih akcij, v katerih smo raziskovali različne predele jame. Večina akcij je bilo raziskovalnih (plezanje stopenj, opremljanje, preopremljanje, kopanje, meritve), del akcij pa je bil posvečen tudi fotografiranju novih predelov jam. Med raziskavami smo odkrili in dokumentirali predele jam, ki sledijo.

Borovniški rov

Odcep za Borovniški rov se nahaja v Zahodnem rovu, natančneje pri predelu imenovanem Matterhorn. Rov so odkrili in nadalje raziskali člani JK Borovnica v februarju in marcu 2020. Je v najnižjem nivoju jame, zato je tam veliko rečnih sedimentov. Povezave do podzemnega toka Lokve tam še nismo našli, a nekateri rovi nakazujejo pravo smer. Skupna dolžina raziskanih rogov znaša 251 metrov.

Nevetrovna luknja

Odcep za Nevetrovno luknjo je bil najden v Črni dvorani, najden in raziskan pa je bil s strani članov JK Borovnica in JD Rakek v januarju in februarju 2020. V tem predelu je skupna dolžina novoodkritih rogov nanese 102 metra.

Kamin dvojčkov

Kamin dvojčkov predstavlja stranski odcep v Dvorani dvojčkov, plezanje in raziskave pa so potekale januarja in februarja 2020 s strani JK Borovnica in JD Rakek. Skupna dolžina novoodkritih rogov znaša 52 metrov ob višinski razliki 29

metrov. Istočasno je bil izmerjen še nov rov Gašperjeva rampa v Vzhodnem rovu (23 metrov).

Vilinsko kraljestvo

Vhod v Vilinsko kraljestvo se nahaja v končnem delu Netopirjevega rova. Prve ideje, da bi tam bilo lahko nadaljevanje, segajo že v leto 1999. V kasnejših letih je bilo izvedenih več kopaških akcij (JK Borovnica in DZRJ LČ Postojna), prebojna in nadaljnje raziskave pa so potekale junija 2020. Rov večjih prečnih dimenzij poteka proti severu in kasneje zavije vzhodno ter nazaj na jug, kjer se v končnih delih približa Dvorani dvojčkov. Gre za stare vodne rove zgornjega nivoja, katerih izmerjena dolžina je 421 metrov ob višinski razliki 65 metrov.

Rov Marjana Vilharja

Vstop v Rov Marjana Vilharja se nahaja v Zahodnem rovu Predjamskega sistema, natančneje na koncu Zavite dvorane. Dostop do rova je bil preplezan marca 2020, skupna dolžina raziskanih rogov pa v času priprave dokumentacije znaša 2042 metrov ob višinski razliki 96 metrov. Od izhodiščne točke rovi večinoma potekajo proti zahodu, pri čemer se je našla povezava z nižje ležečimi rovi Lokve, ki so bili pred odkritjem dostopni le za potapljače. Tu so možna nadaljnja odkritja, zato raziskave potekajo naprej. Raziskave so večinoma potekale s strani JDDR Ajdovščina, DZRJ LČ Postojna in JK Borovnica v sodelovanju s člani drugih jamarskih

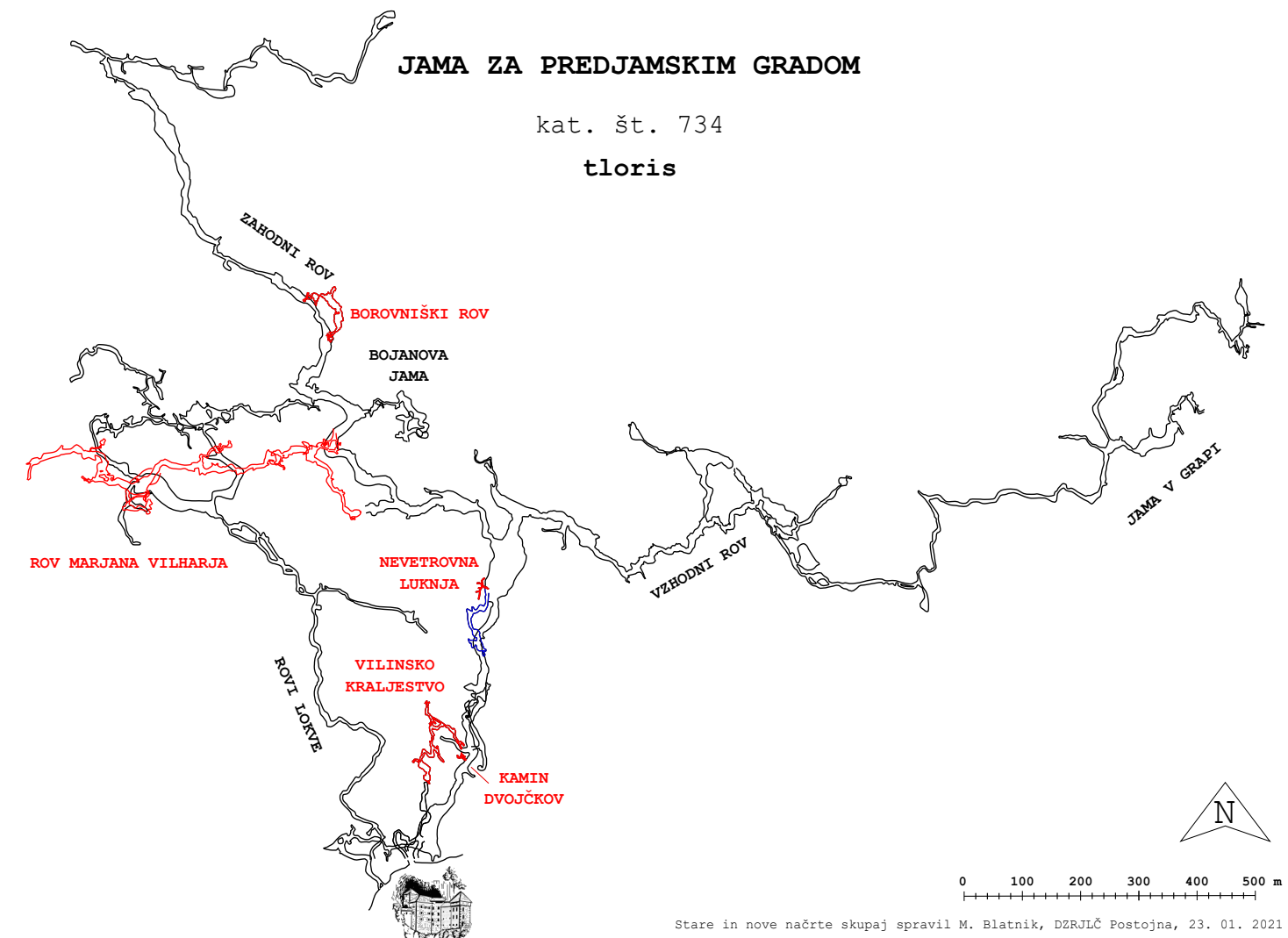
društev. Rov je bil naknadno poimenovan v spomin na v letu 2020 preminulega jamarskega kolega Marjana Vilharja.

Poleg omenjenih raziskav so za posodobitev obstoječega načrta Predjamskega sistema potekale vnovične meritve že prej poznanih predelov jame. Med majem in oktobrom 2020 je bilo v Vzhodnem rovu vnovično izmerjenih 711 metrov rogov, v Zahodnem rovu 484 metrov, v Južnem rovu pa 181 metrov. Na podlagi teh in novih meritev je nastal nov načrt celotnega Predjamskega sistema.

Vzporedno z raziskavami v Predjamskem sistemu so od maja 2020 raziskave potekale tudi v bližnji Lenčkovi jami. Tu so bili po več kopaških akcijah s strani članov DZRJ LČ Postojna in JK Borovnica odkriti in raziskani rovi v skupni dolžini 771 metrov in višinski razliki 177 metrov. Žal pri tem še ni prišlo do povezave s Predjamskim sistemom, smo se pa mu približali na okoli sto metrov razdalje.

Kot zanimivost, skupno je bilo v letu 2020 na različnih akcijah udeleženih okoli 70 jamarjev iz različnih jamarskih klubov, ki so v jami skupno oddelali preko tisoč ur. Vsem hvala. ■

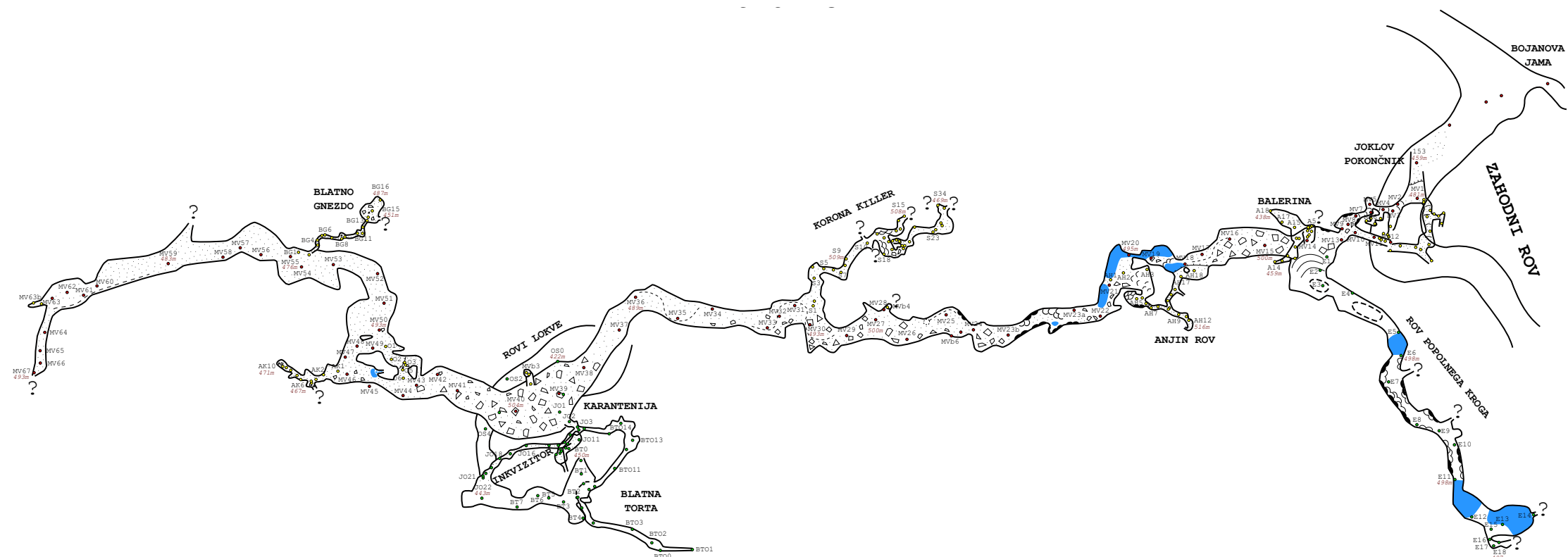
Vse do sedaj zbrane meritve, ki so bile izvedene s sodobnimi inštrumenti (laserjskim razdaljemerom), so prikazane v 3D obliki in so dostopne na povezavi <http://stanislav-glazar.si/caveview.html>

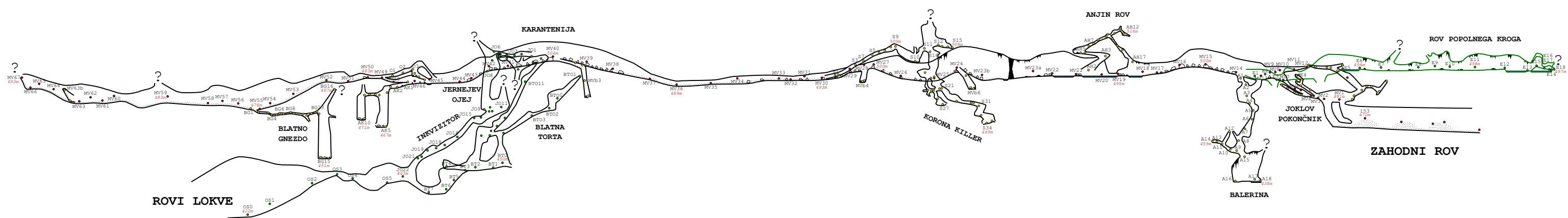
Rov Marjana Vilharja. Foto: Matej Blatnik

ROV MARJANA VILHARJA

tloris

podolžni profil

JDDR Ajdovščina, JD Borovnica, DZRJLČ Postojna

Merili: Edi Benko, Matej Blatnik, Matjaž Božič, Franjo Drole, Stanislav Glažar, Primož Gnezda, Anja Hajna, Jurij Hajna, Sara Košir, Bogomir Remškar, Jernej Remškar, Erazem Svete, Peter Svete, Vid Trebše
Risal: Matej Blatnik

Ime jame / rova:	Jama za Predjamskim gradom
Dolžina rovov:	Rov Marjana Vilharja
Višinska razlika rovov:	2042 m
Datum načrta:	96 m
Merilo:	16. 10. 2020
	1 : 2000 (A3 format)

Merilna točka,
nadmorska višina

Sediment

Siga

Jarek

Voda

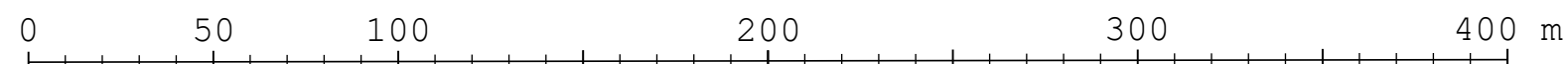
Pobočje

Skalni bloki

Stopnja

Suhadolca

Po skoraj dveh desetletjih je skupina potapljačev nadaljevala raziskave ter z uporabo novih merilnih tehnik dokumentirala jamo v skupni dolžini dveh kilometrov. S tem je Suhadolca postala najdaljši sifon v Sloveniji.

Jamarsko društvo Rakek

Besedilo: Anže Abram, Simon Burja, Sebastjan Gantar in Igor Vrhovec

Suhadolca, domačini jo imenujejo Skadulca, je ena redkih jam, ki je bila znanstveno opisana že pred skoraj 400 leti. Na obali Cerkniškega jezera je jama opazna od daleč, od nedavnega pa je označena tudi z informacijskimi tablami. Je estavela, vodo požira ali bruha, največkrat pa miruje. Predstave o njej so se skozi stoletja spreminjale, pravo sliko pa smo dobili lansko leto z raziskovanjem in meritvami končnih delov našega najdaljšega sifona. Valvasor je zapisal pričevanja domačinov, kako iz Suhadolce izbruha črne slepe race. Kasneje je Steinberg naredil natančne bakroreze podzemnih jezer, do katerih se lahko pride z gorečo baklo. Zadnje raziskave pa kažejo pravo sliko potopljenih rogov in razpok usmerjenih vzdolž Javornikov in ne naravnost skozi hrib, kot smo poenostavljeno domnevali.

Kratek vhodni del je ob suši prosto dostopen, vendar z nizkimi prehodi za potapljača predstavlja oviro. Zato se je vedno

potapljalo v visokem vodostaju. Na 224 metrih se pride do lojter, in nadaljuje po razmeroma širokem rovu do Jebice, ozkega T profila. Rov se spet razširi v Vodnjaku in pride do Prvega podora na 525 metrih sifona od vhoda (Marko Krašovec, leta 2000). Od tam naprej jama ni bila merjena. Prehod je med skalami pri stropu. Na 680 metrih je Drugi podor, kjer je ožina in potrebujemo side mount konfiguracijo. Tukaj je prva postaja, po ena jeklenka na potapljača. Do 1064 metrov gre naprej širok rov (Matej Simonič, leta 2004). Naletimo na ožino Kamen, kjer je druga postaja in kjer počakajo skuterji. Zadaj se sifon razširi, po sto metrih pa zavije ostro desno in spremeni profil v nizko poševno razpoko. Tega je kar 200 metrov in predstavlja težji del jame. Rov se kasneje spet razširi na bolj okrogel profil, globina mu postopoma raste do 53 metrov pri 1600 metrih. Zatem se spet vzpne in pride do zagozdenega kamna z ožino.

Na zadnji akciji dne 20. 1. 2021 se je šlo mimo in naprej do dvorane približnih dimenzij deset krat deset metrov s suhim stropom na dolžini 1720 metrov. Naprej gre spet potopljeni rov, vendar se proti koncu zoža. Zadnji potop je trajal 295 minut, največja globina 53 metrov, temperatura 7–8 °C, vidljivost dobra, do deset metrov. Vso opremo se je iznosilo ven. Trije potapljači so skupno prenesli tri zaprte sisteme, 12 jeklenk, tri skuterje in ostalo drobno opremo.

Jama je bila podaljšana s 480 metrov na skupno dolžino 2210 metrov skupaj s stranskimi rovi. Z zadnjimi raziskavami smo dobili dober načrt in geografsko umešitev jame. Dolžina preplavanega rova od vhoda do končne točke je 1909 metrov, zaključni pa se v zgubljeni in čisti razpoki na globini 28 metrov. Raziskani rovi predstavljajo najdaljši sifon v Sloveniji, ki je hkrati tudi tehnično zelo zahteven. ■

Vhod v jamo.
Foto: JD Rakek

Foto: Sebastjan Gantar

